

MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONDA XALQARO MADANIY TADBIRLAR VA FESTIVALLARNING TARIXI

Millat Umidi University

Maksudxonova Zuxra BM-104

Annotatsiya: Maqolada O'zbekiston Respublikasining mustaqillikka erishgandan so'ng madaniyat sohasida amalgam oshirilgan islohotlar, xalqaro miqyosdagi madaniy tadbirlar va festivallarning shakllanishi rivojlanish boshqichlari ularni ijtimoiy siyosiy va iqtisodiy ahamiyati tahlil qilgan. Shunindek O'zbekistonning xalqaro madaniy aloqalarda tutgan o'rni festivallar orqali mamlakat imidjining shakllanish va milliy qadriyatlarning jahon miqyosida targ'ib etilishi masalalari yoritilgan.

Kalit sozlari: mustaqillik, madaniyat, festival, sharq taronalari, milliy qadriyatlar, madaniy diplomatiya, xalqaro hamkorlik.

ИСТОРИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ КУЛЬТУРНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ И ФЕСТИВАЛЕЙ В УЗБЕКИСТАНЕ В ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ

АННОТАЦИЯ: В статье анализируются реформы, проведенные в сфере культуры после обретения республики узбекистан независимости, становление и этапы развития международных культурных мероприятий и фестивалей этапы их развития. а также их социальное, политическое и экономическое значение также рассматривается роль узбекистана в международных культурных связях, формирование имиджа страны посредством фестивалей, и продвижение национальных ценностей в мировом масштабе

ключевые слова: Езависимость, культура, международное сотрудничество, культурная дипломатия, национальные ценности

Historical Analysis of International Cultural events and festivals in
Uzbekistan during the years of independence.

ANNOTATION: This article analyzes the reforms implemented in the cultural sphere of the republic of Uzbekistan after its independence, the formation and stages of development of international cultural events and festivals, as well as their social , political and economic significance. It also covers the role of Uzbekistan in international cultural relations , the formation of the country's image though festivals, and the promotion of national values on a global scale.

Keywords: independence, culture, festival, eastern songs, international cooperation, national values, cultural diplomacy.

O'zbekiston mustaqillikka erishgandan so'ng mamlakat hayotining barcha sohalarida madaniyat va sanat rivijida ham yangi sahifa boshlandi. Mustaqillik yillarida milliy ozlikni tiklash boy tarixiy va manaviy merosini asrab avaylash xalqaro madaniy hamkorlikni kengaytirish davlat siyosatining ustuvor yonalishlaridan biri sifatida qaror topdi. Ana shu jarayonda xalqaro madaniy tadbirlar va festivallar O'zbekistonning jahon hamjamiyatidagi madaniy nufuzini mustahkamlashda, xalqaro aloqalarni rivjlantirishda millatlararo dostlikni kuchaytirishda muhim orin turdi.

Tarixi: Mustaqillik yillarida O'zbekiston madaniy hayotida tub burilishlar yuz berdi. Mamlakat mustaqillikka erishgach milliy o'zlikni anglash boy madaniy merosni qayta tiklash, san'at va adabiyotning yangi boshqichga kotarilish uchun keng imkoniyatlar yaratildi. Shu bilan birga xalqaro madaniy aloqalar ham faollashib O'zbekiston jahon sahnasida o'zining madaniy salohiyatini namoyon rta boshladi.

1991 yildan boshlab O'zbekiston hukumati tomonidan xalqaro miqyosdagi madaniy tadbirlar o'tkazishga katta etibor qaratildi. Bu tadbirlar millatlararo dostlik tinchlik va madaniyatlar muloqotni rivojlantirishda muhim orin egalladi. Ayniqsa xalqaro festivallar mamlakatning turizm sohasini rivojlantirish xorijiy mehmonlarni jalb etish va milliy qadriyatlarni targ'ib qilishda katta ahamiyat kasb etdi.

O'zbekiston Respublikasining birinchi prezidentin Islom Karimov tashabbusi blan 1997 yilda tashkil etilgan "Sharq taronalari" xalqaro musiqa festivali

mamlakatdagi eng yirik madaniy voqealardan biriga aylandi. Samarqand shahrida otkaziladgan ushbu festival dunyoning ko'plab mamlakatlaridan sanatkorlar va ijrochilarni birlashib keladi. Sharq taronalari O'zbekistonni jahon musiqa xaritasiga kiritdgan xalqaro madaniy almashinuvning ramziga aylandi.

Shunidek 2008 yilda "Toshkent xalqaro kinofestivali Ipak yoli durdonasi" mamlakatning kino sa'nati sohasida yangi boshqichni boshlab bergan. Bu festiva orqali o'zbek kinoijodkorlari xorijiy hamkasblari bilan hamkorlikni yolg'a qoyish , yangi loyihalarni amalga oshirish imkoniga ega boldi.

Bundan tashqari mustaqillik yillarida "Boysun bahori" "Asrlar sadosi" "Lazgi" kabi festivallar xalq madaniyati , urf odatlari va xalq ogzaki ijodini keng targib qila boshladi. 2001 yilda Boysun madaniy merosi Yuneskning "insoniyatining ogzaki va nomoddiy madaniy merosi durdonalari" royxatida kiritilgani ham bu yonalishda O'zbekiston yutuqlarning etirofi sifatida tarixda qoldi. Xalqaro maydonda o'zining madaniy diplomatiyasi orqali ham faol ishtirok etilmoqda. 2018 yildan boshlaba "O'zbekiston madaniy merosid jahon toplamlarida" nomli xalqaro loyiha amalga oshirmoqda. Ushbu loyiha orqali xorijdagi muzey va arxivlarda saqlanayotgan o'zbek xalqi tarixiga eksponatlar qayta o'rganilmoqda, ko'rgazmalar tashkil etilmoqda va xalqaro hamkorlik mustahkamlanmoqda. Madaniyat va san'at sohasidagi xalqaro tadbirlar jumladan Yunesko bilan hamkorlikda otkazilayotgan anjumanlar O'zbekistonning jahon madaniy hamjamiyatidagi obrosini oshirdi.

2022 yilda Xiva shahrida otqazilgan "Xalqaro an'anaviy san'at festivali". Bu festival orqali nafaqat xalq ijodi balki milliy hunarmandchilik , musiqa va raqs san'ati targib etildi. Shunidek, xalqaro madaniy tadbirlar orqali turizm sohasining ham rivijlanishi taminlandi. "Sharq taronalari Lazgi va Boysun bahori" festivallarning otkazilishi natijasida Samarqand, Xiva ,Boysun kabi tarixiy shaharlarga tashrif buyuruvchi sayyohlar soni keskin oshgan. Bu esa iqtisodiy rivijlanishiga ham ijobiy tasir korsatdi.

Songi yillarda O'zbekiston prezidenti Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan madaniyat sohasida "Uchinchi renessans" goyasi ilgari surilib, milliy san'at , madaniyat va manaviyatni yuksaltirishga qaratilgan keng qamroli dasturlar amalga

oshirmoqda. Xalqaro darajadagi madaniy tadbirlar ana shu goyaning tarkibiy qismi sifatida O'zbekistonni dunyo xalqlari ortasida yanada tanitmoqda. Xulosa qilib etkanda ,musraqlilik yillarida otkazilgan xalqaro madaniy tadbirlar va festivallar mamlakatning xalqaro nufuzini mustahkamlash, milliy qadriyatlarni asrash va yangi avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda muhim orin tutgan. Bu jarayon O'zbekistonning jahon madaniy makonidagi oz ornini belgilab berdi va uni zamonaviy, ochiq madaniyatga boy davlat sifatida namoyon etdi.

Adabiyotlar

1. Karimov.I.A. Yuksak ma'naviyat – Toshkent Ma'naviyat 2008
2. “Sharq taronalar” xalqaro musiqa festivali materiallari. – Samarqand,2019
3. Jo'rayev A O'zbekiston madaniy diplomatiyasi tarixi. – Toshkent:Istiqol,2017
4. O'zbekiston Respublikasi Madaniyati vaziriligi arxivi.
5. RAhmonov.N. Mustaqillik davrida O'zbekiston madaniy hayoti. Toshkent Universitet,2015
6. Yunesko . Namoddiy madaniy meros ro'yxatlari haqida mal'umotlar toplami.